

1. РОЗДІЛ ТАЄМНИЦІ МОТИВАЦІЇ

Олено, а як Ви робите так, щоб вони слухали Вас і бігли до вас на урок? Я не можу їх змусити щось вчити вдома і дуже дратуюсь через це.

Зараз вам розповім. Моя таємниця така: у мене є чарівна паличка. Я кажу чарівні слова на початку уроку, махаю паличкою – і діти стають мотивовані та слухняні!

А ТЕПЕР Я ВАС ЗАЧАКЛЮЮ І ВИ БУДЕТЕ СЛУХНЯНІ!

8

ТАЄМНИЦЯ 1

РИТУАЛИ

Звичайно, я жартую. Тобто ні, не дуже й жартую – у мене справді є чарівна паличка. І ми справді починаємо урок із заклинання, яке промовляємо всі разом:

“ABRA–CADABRA–WEEZE–WOO! I SPEAK ENGLISH!”

І тоді – магія! – ми розмовляємо англійською. Тобто, я розмовляю, а діти намагаються це робити.

Це не просто мила гра. У ній є таємний зміст. Такі дії називаються «ритуалами». Вони повторюються щороку. Для дітей дуже важливі передбачуваність і повторення. Однаковий початок і кінець, щоразу подібна структура заняття допомагають їм відчувати себе спокійніше і впевненіше. Вони знають, як все починається і завершується, і що буде далі.

ПОРАДИ

Створіть свої власні ритуали для занять, читання, вивчення англійської. Це може бути іграшка, яка буде щоразу приходити до вас, і «розмовляти» лише англійською.

Або придумайте ваші таємні «чарівні слова» – промовляючи їх, ви з дитиною починаєте виконувати завдання, або розмовляти англійською протягом якогось часу.

Можна придбати або зробити іграшкову «чарівну паличку» – і «зачакловуватись» разом з дитиною для виконання завдань. Тільки не забудьте розчакловуватись назад!

9

ТАЄМНИЦЯ 2

ДІТЯМ МАЄ БУТИ ЦІКАВО ТЕ,
ЩО ВИ РОБИТЕ З НИМИ

Дитина не буде робити те, що їй не цікаво. Або буде, але не довго. Тому ми маємо "загорнути" те, чому хочемо її навчити, в ігрову форму. Як цукерку в яскраву обгортку.

Наприклад, дитині потрібно запам'ятати свою домашню адресу. Краще не вимагати повторити адресу багато разів, а час від часу грати у гру, де одна з іграшок впала та "вдарила" лапку, а інші іграшки викликають для неї швидку допомогу, називаючи вашу домашню адресу.

Я постійно спостерігаю за дітьми і досліджую теми, якими вони захоплюються. Які мультфільми вони дивляться, які пісні співають, якими іграшками граються в які ігри. Щоб бути з ними «на одній хвилі».

Зацікавлення –
це запорука
гарних результатів
навчання.

ПОРАДИ

Діти часто люблять монстрів, динозаврів, поні, конструювання з ЛЕГО. Щось із цих речей точно до вподоби вашій дитині. Спостерігайте! Ви знаєте свою дитину, як ніхто інший. Краще за найліпшого у світі вчителя чи репетитора. Рахуйте і розмальовуйте монстрів і озвучуйте це англійською – так навчається рахувати і запам'ятовуєте англійські слова. Вивчіть разом назви динозаврів і їх частини тіла – теж англійською.

Ви можете використати улюблених героїв із мультфільмів чи казок. Для цього не обов'язково купувати фірмові іграшки. Можна знайти зображення героя в Інтернеті, роздрукувати, наклеїти на цупкий картон – і нехай він чи вона "приходить" до вас на заняття і "навчається" разом з дитиною.

НІЯКОГО ТИСКУ І ПРИМУСУ. І В ЖОДНОМУ РАЗІ – НІЯКИХ СЛІЗ

Я ніколи не змушую дітей робити те, що їм не хочеться. Якщо дитина сумує, плаче, хоче до мами – я раджу батькам краще прийти на додаткове заняття іншим разом.

Навчання в стресі – неефективне і формує негативні асоціації із заняттями.

У всіх-всіх дітей (і дорослих!) бувають періоди демотивації чи поганий настрій. Можливо, іноді краще відкласти навчання і пограти в м'яча. Щоб наступного разу із гарним настроєм повернутись до англійської, математики чи читання.

ПОРАДИ

Як я привертаю увагу дітей і мотивую без примушування:

Емоційне забарвлення завдань

Наприклад, я маю іграшкового динозавра з магазину Ікеа, який одягається на руку і "з'їдає" картки та маленькі іграшки, можете таке уявити? Одна справа – посадити дітей за столик і примусити читати слова на картках, і зовсім інша – прочитати слово на картці і вкласти її динозаврові у пащу.

Зміна інтонацій та акторське мистецтво.

Діти дуже чутливі до різних інтонацій та міміки дорослих. Це стосується не лише малюків, а й дітей старшого віку, і навіть школярів. Побути різними тваринами, зобразити сонце чи дощ, "розмовляти" від імені іграшки – це все допомагає навчити дітей новому матеріалу в тисячу разів краще, ніж монотонне заучування з книг. Вчителі, які танцюють, граються, розмовляють різними голосами і дуркують – це улюблені та мотивуючі вчителі для учнів такого віку.

Не застосовую змагальний принцип з дітьми до шести-семи років

Діти до шести-семи років ще не готові до завдань, де є змагання. Той, хто виграв у грі, радіє, але ті, хто програли – сумують і плачуть. Тому я намагаюсь підлаштувати все так, щоб "виграли" усі, або ніхто. І не акцентую увагу на тому, хто виграв.

Ефект несподіванки

Іноді ретельно сплановане заняття йде шкереберть. Так буває у всіх вчителів. Навіть у найбільш досвідчених. Діти розбігаються по кімнаті, хтось відбирає іграшку в колеги, а хтось заліз під стіл і їсть клей. У таких випадках я дістаю ігри, які діти люблять найбільше. Зазвичай, ці ігри з'являються не часто – і це допомагає привернути увагу. У мене це: згаданий раніше динозавр, який з'їдає картки; монстр, зроблений з коробки, який теж їсть усе на світі; "чарівний" мікрофон, в який я оголошую рухливу гру.

ТАЄМНИЦЯ 4

КОРОТКІ ЗАВДАННЯ

Мама трирічної дитини каже:

Він у мене такий активний. Не може всидіти за завданнями довше десяти хвилин! Навіть не знаю, що робити з ним, як його змусити сісти і вчитись?

Десять хвилин сидить за завданням? Ого, ну нічого собі!

З мого досвіду, оптимальна тривалість однієї активності, це:

2-3 роки: 3-5 хвилин

3-6 років: 5-6 хвилин

6-7 років: 5-7 хвилин

Іноді батьки вважають, що діти дошкільного віку мусять концентруватись на одному занятті так само довго, як дорослі. Але це протипродно для дітей. У них короткий інтервал уваги, і ми повинні це враховувати.

ПОРАДИ

Ось вам один мій лайфхак, який допомагає втримати увагу довше і мотивувати:

Завершуйте гру до того, як дитина награлась і змудилась. Якщо ви бачите, що дитина із зацікавленням виконує завдання, дайте їй час, але не чекайте, поки вона повністю награться у цю гру. М'яко завершіть активність раніше – і наступного разу вона буде знову грати із зацікавленням.

І що ж це, приїдемо ми з сином на відпочинок за кордон, а він буде знати, як називається собака чи кішка англійською, і все? А як же познайомитись із кимось, зробити замовлення в ресторані?

Будь-які навчальні програми англійської для дітей складаються з одних й тих же лексичних тем: тварини, іграшки, кольори, частини тіла, погода, види транспорту і так далі. Це не випадково. Це речі, які близькі та зрозумілі дітям. Те, що їх оточує у повсякденному житті, іграх, книжках, мультфільмах.

Ми будемо фундамент для майбутнього володіння мовою. Його цеглинки – найпростіші слова. Нехай вас це не бентежить. А замовлення в ресторані ще будуть. Трохи згодом.

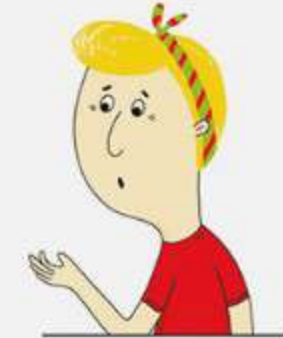
А коли він навчиться робити замовлення в ресторані за кордоном?

Не хвилюйтесь, на все свій час!

Добре, з окремими словами зрозуміло. Вони мають бути конкретні і однозначні, їх не треба перекладати. А що ж робити із виразами та реченнями? Їх теж не перекладати?

Тут працює те, що ми, викладачі, називаємо “вивчення мови у контексті”. Ми повторюємо одні й ті ж фрази дуже часто. Наприклад, я кажу дітям: ‘Stand up, please! Open the door, please!’, і демонструю, що треба зробити: піднімаюсь та відчиняю двері. Діти бачать це один раз, потім наступного уроку ще раз, і ще раз. Вони запам’ятовують, з якими діями пов’язані ці вирази. Не потрібно перекладати кожне слово окремо.

ПОРАДИ

Дітям потрібне так зване “моделювання”. Я моделюю ту поведінку, якої очікую від дитини.

Наприклад, я запитую: **What is this?** – і дитина чує це питання вперше, або не розуміє, що я від неї хочу. Я показую малюнок і знову запитую: **What is this?**, а тоді сама відповідаю: **This is a flower.** Дитина може повторити за мною слово, а може й ні. Я не тисну і не змушую повторювати, а навпаки підбадьорю: “Good! Yes, it’s a flower. Thank you!”.

3. РОЗДІЛ

Pretend Play 2

Станьте з дитиною посеред кімнати. Попросіть її бути:

- динозавром-малюком: **Let us be small dinosaurs! I am a baby dinosaur!** (тупотіть ногами, як динозавр-малюк)
- пожежною машиною: **Let us be fire engines! Wee-oww!Wee-oww!Wee-oww!** (бігайте по кімнаті з "сиреною")
- деревом: **Let us be trees! I am a tree!** (підніміть руки догори – це гілля, і махайте ними, як гілля колихається від вітру)
- мамою: **Let us be mummies! I am mummy!** (тут знадобиться ваша фантазія і почуття гумору)
- татом: **Let us be daddies! I am daddy!** (і тут теж)
- сумним деревом: **Let us be sad trees! I am a sad tree!**
- веселим деревом: **Let us be happy trees! I am a happy tree!**

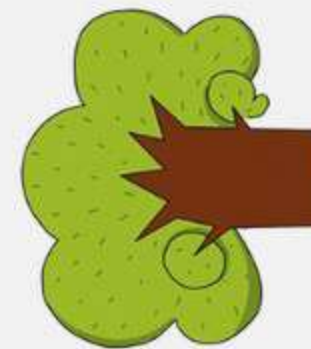

ROAAAARRR!

- величезним динозавром: **Let us be big dinosaurs! I am a big dinosaur! Roaaaarr!** (тупотіть ногами, як величезний динозавр)

baby

tree

kiss

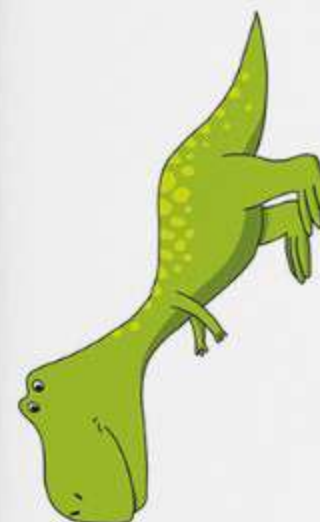
mummy

fire engine

sad

dinosaur

ladder

happy

2. РОЗДІЛ АНГЛІЙСЬКА ДЛЯ ДІТЕЙ

Коли починати з дитиною вивчати англійську? Чи правда що "раніше – це краще"?

НАМ УЖЕ ШІСТЬ МІСЯЦІВ!
ВЖЕ ПОЧИНАТИ ВЧИТИ АНГЛІЙСЬКУ?

БУ-БУ!

Результати досліджень показали: немає беззаперечних доказів, що долучення дитини до іноземної мови з раннього віку точно призведе до високих результатів у майбутньому⁽³⁾.

Водночас, лінгвісти сходяться на тому, що вирішальне значення має не вік, а два наступні фактори:

- ★ як саме буде відбуватись навчання у ранньому віці до семи-восьми років
- ★ що буде потім, коли дитина піде до школи й продовжить вивчати англійську там – чи будуть надалі застосовуватись ефективні методи навчання^(1, 2).

З мого вчительського досвіду: так, є сенс долучати дитину до другої мови раніше, ніж вона піде до школи. Але при цьому слід застосовувати методи, які підходять для такого віку.

